

Specifieke onderwijsbehoeften

Social Media

VSO, Cluster 3

2012

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Inleiding	2
2. Behoefteanalyse en praktijkcontext.....	3
3 ontwerpcriteria.....	4
4 beschrijving ontwerp.....	6
5 Presentatie ontwerp:.....	16
6 literatuur:.....	17

1 Inleiding

De module *Sociale Media* die hier wordt beschreven is ontwikkeld vanuit de stage die Koen Oolderink en Marlou Schulte op een VSO liepen. Deze VSO is een school voor voortgezet speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende jongeren in de leeftijd van 12 tot 20 jaar. De school is een gespecialiseerde school voor leerlingen met een verstandelijke beperking eventueel in combinatie met een autistisch spectrum stoornis, epilepsie, gedragsproblematiek, taal- stoornissen en/of motorische beperkingen.

Zelf omschrijven ze zich als volgt:

*Wij zijn een school voor speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen(zmlk) in de leeftijd van 12 tot 20 jaar. Wij zeggen ook vaak dat het een **gespecialiseerde school** is voor leerlingen met een ontwikkelingsachterstand eventueel in combinatie met een autistisch spectrum stoornis, epilepsie, gedragsproblematiek, taalstoornissen en/of motorische beperkingen.*

Omdat de leerlingen van de VSO vaak een complexe problematiek kennen is het belangrijk dat het onderwijs toegesneden is op de individuele leerling: onderwijs op maat!

Daarbij gaat deze VSO uit van de mogelijkheden van de leerling en is hun onderwijs leerling-volgend ingericht. Iedere leerling heeft dan ook zijn eigen plan, waarbij gestreefd wordt naar maximale zelfredzaamheid.

Het onderwijs op deze VSO richt zich op de volgende aandachtsgebieden: wonen, werken/dagbesteding en vrije tijdsbesteding.

Tijdens onze stage is gebleken dat er werd gepest via sociale media. De kinderen gebruikten hier voornamelijk Whats App, Facebook, Hyves en MSN voor. Wij zijn in gesprek gegaan met een van de leerkrachten hierover. Het leek haar een goed plan dit onderwerp aan te pakken in de vorm van een lessenserie over sociale media. Wij hebben vervolgens gekozen om een lessen serie te ontwerpen en ook rollenspellen te doen met de kinderen. Als je dit koppelt aan de huidige maatschappelijke context, is het ook een thema wat van belang is. Ik heb bijvoorbeeld met het programma V-Bewust van Martine Delfos de gevaren ondervonden van het internet, en wat de jeugd met sociale media doet. Het is dus van belang de kinderen de kinderen hier in op te voeden en aan de hand te nemen.

Wij hebben leerlingen die korte heldere leerdoelen moesten hebben in verband met de spanningsboog. Ook het grenzen stellen en consequent zijn is hierbij belangrijk.

2. Behoeftanalyse en praktijkcontext

De leerlingen zijn erg kwetsbaar op het gebied van sociale media. Ze hebben bijna allemaal Facebook en/of Twitter en/of Hyves. Ook hebben ze bijna allemaal een mobiel waarmee ze sms'en of WhatsAppen. Ze zien het gevaar van sociale media niet in. Ze plaatsen foto's, schrijven van alles op internet en gaan in op berichten die anderen op internet zetten. Ook pesten ze weleens via de sms of whatsapp. Dit pesten speelde ook in de klas toen wij stage liepen. Onderling zaten ze te pesten via berichtjes op internet of via smsjes.

Er zitten leerlingen in de klas die alles van vreemden aannemen. Ze geven zo hun adres weg, of laten een ander met zijn/haar mobiel smsen. De leerlingen zijn allemaal 'goedgelovig'. Ze zien niet in dat anderen slechte bedoelingen kunnen hebben.

De meiden zijn erg onder de indruk van jongens. Ze vinden jongens helemaal het einde. Als ze aandacht krijgen van een jongen, vinden ze dit geweldig. Het maakt niet uit hoe ze eruit zien. Er zit een meisje in de klas die via de sociale media binnengehaald is door een loverboy. Dit onderwerp is was daarom erg actueel in de klas. Toen Koen en ik (Marlou) voor het eerst op de VSO kwamen, waren de meiden ook gelijk weg van Koen. Als Koen een slechte jongen was geweest, had hij zo alle meiden mee kunnen krijgen zonder hier moeite voor te hoeven doen.

Wij willen de leerlingen in laten zien dat sociale media niet alleen leuk kan zijn. We willen ze laten inzien dat sociale media ook gevaarlijk kan zijn. We hopen dat ze hierdoor wat voorzichtiger worden op internet. Dat ze niet zomaar gegevens aan vreemden geven en niet van alles op het internet plaatsen.

De leerlingen hebben weleens les gehad van externe mensen over loverboys, pesten, internet en dergelijke. De leerkracht van de groep gaf aan dat dit vaak niet over de actuele sociale media ging. Het was achterhaald. Tegenwoordig hebben bijna alle leerlingen een e-mailadres, Twitter, Facebook, Hyves, een mobiel enzovoorts. Hier probeert de school wel voorlichting in te geven, maar dit komt vaak niet helemaal over bij de leerlingen. Ze wilden graag dat wij de leerlingen hier les in gingen geven. Dit moesten geen standaard lessen zijn, maar echte lessen die erg aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. Vandaar dat wij ervoor gekozen hebben om lessen te gaan geven in sociale media en een module te ontwikkelen. We vonden het wel een uitdaging om deze lessen zo vorm te gaan geven dat ze echt aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen.

De leerlingen hebben eerder voorlichting gehad in sociale media. De leerkracht gaf aan dat dit lessen waren die niet heel veel diepgang hadden. Het ging bijvoorbeeld globaal over pesten op het internet. Maar niet over hoe dat precies gebeurt en wat de effecten daarvan zijn bij leerlingen. Ook zijn er lessen geweest over loverboys. De meiden zijn hier gevoelig voor, maar de leerkracht vertelde ons dat deze lessen nog niet zoveel invloed hebben gehad op de leerlingen.

3 ontwerpcriteria

1. A. is in aanmerking geweest met een loverboy. Daarom is ze verhuisd. De rest van de klas weet dit ook. Het niveau van de leerlingen is dusdanig dat de andere meiden niet zouden gaan denken: "He, dat zou ons ook wel kunnen overkomen". Het onderwerp wordt besproken in de klas, maar het heeft niet echt effect bij de leerlingen. Als er buiten een jongen langsloopt zijn ze allemaal naar buiten aan het kijken. Ook liepen ze allemaal achter Koen aan tijdens onze stageperiode.
2. De leerlingen hebben gepest via de mobiel. Dit ging door tot in de nacht. Sommige leerlingen belden elkaar zelfs 's nachts op om verder te pesten. De leerlingen in de klas hebben niet door dat pesten niet leuk is voor een ander. Voor henzelf zijn ze eerder een grap aan het uithalen. Hier komt ook bij kijken dat de leerlingen veel te goedgelovig zijn in andere mensen. Zo had een meisje aan een jongen gevraagd: "Mag ik even je mobiel lenen, mijne is kapot en ik moet een sms sturen". Nou dat mocht wel van die jongen. Maar die jongen wist niet dat ze naar een ander een pestbericht wilde sturen. Het gevolg hiervan was dus dat diegene die dat bericht ontving onterecht dacht dat het van die jongen kwam.

Wij hebben de volgende literatuur als leidraad gebruikt voor onze lessen aangezien Martine Delfos opvoeding en bewustwording het belangrijkste onderdeel vindt van virtuele opvoeding. De theorie van Delfos is helder en goed te begrijpen. Hieronder lees je dat ze stelt dat het van belang is er over te praten, en dat opvoeden helpt! Haar visie hebben wij in de lessen verwerkt. Ook komt in de theorie hier naar voren dat de kinderen duidelijke handreikingen/handleidingen nodig hebben. Zodoende hebben wij ook een module ontworpen die kan dienen als mentale ondersteuning als de leerlingen even niet meer weten wat ze in een bepaalde (virtuele) situatie moeten doen. Dit leek ons verstandig gezien hun cognitieve vermogens.

1 Virtuele Ontwikkeling van de Jeugd

Lectorale rede naar aanleiding van de benoeming van Dr. Martine Delfos als lector aan de Hogeschool Edith Stein.

'De jeugd groeit op in een nieuwe, fascinerende wereld. Het virtuele milieu bestaat uit tv, mobieltjes, computer, internet, gaming, iPods en zo verder de toekomst in. Het is voor kinderen niet een instrument maar een lééfwereld, waar ze recht hebben om zich vrijuit te ontplooien. Daarvoor is nodig dat ze ook daar opgevoed worden, zoals overal elders. Wat zijn de specifieke dingen waar we rekening mee moeten houden bij de ontwikkeling van kinderen in deze nieuwe leefwereld? Volwassenen hebben antwoorden nodig om er voor hun kinderen te kunnen zijn, want deze generatie ouders kan niet teruggrijpen op de ervaring vanuit hun eigen opgroeien.

Er is nog nooit zo een krachtig verslavend middel geweest op de wereld als de computer met internet. Het gebruik van de computer heeft alle kenmerken van verslaving in zich. Met zijn non-stop afleiding duwt de computer nare gevoelens naar de achtergrond. Er is sprake van een variabel beloningssysteem. Soms is er een mailtje, soms niet, soms lukt het een niveau hoger te komen, soms niet. Juist dat alterneren geeft een versterking van gedrag dat verslavend werkt. De gokmachine en het casino zijn er op gebaseerd. In de communicatiewereld van nu moeten ouders samen opvoeden. Ze moeten groepen vormen rond de vriendschappen van hun kinderen en onderlinge regels in de oudergroep afspreken. Van ouder naar groepsouder zullen we ons moeten ontwikkelen, om onze kinderen een gezonde virtuele opvoeding te geven.'

SWP | ISBN 978 90 6665 990 2 | 64 pag. | 2e druk | paperback |

2 *Let's game. Over games en gaming, Voor ouders en hun gamers.*

Over games en gaming. Voor ouders en gamers.

Het is goed leesbaar en biedt duidelijke handvatten voor de opvoeding. Ook professionals die met kinderen werken, zullen in dit boek een houvast kunnen vinden bij problemen rond computergebruik.

'Praat erover!

Het belangrijkste opvoedkundige instrument is er met je kind over te praten. Probeer te ontdekken wat hij of zij meemaakt tijdens het gamen. Wat vindt je kind belangrijk? Vindt hij het geweldig om tegen the Boss te vechten? Hoeveel levels heeft zij gehaald? Hoeveel zijn er nog? Wat voor Power ups zitten in de game en lukt het haar deze te pakken te krijgen? Wat is een safe point? Een hit point? Wat zijn de Horde en de Alliance? Wat is een save game? Hoe staat het met de heads-up-display? Hoe vaak kun je save en wanneer raakt het kind kwijt wat hij al bereikt had? Een paar vragen zonder antwoord om je te simuleren met je kind en andere ouders te praten over gaming en internet. Toon belangstelling en begin dus met belangstelling te hebben. Zet je schrik even opzij en probeer de wereld van je kind binnen te gaan. Hoe agressief het kind aan de computer ook klinkt, het is nog steeds datzelfde kind dat gezellig thee drinkt en een zoen geeft wanneer het op kamp gaat. Het is niet plotseling een monster geworden. Als je niet eens rustig praat over savegames weet je niet of het echt een probleem is om meteen te moeten stoppen om te komen eten of dat 2 minuten langer genoeg is. Doe niet onverschillig als je kind Bowser heeft verslagen, maar vraag wie dat is, hoe het ging en of het moeilijk was. Je leert het begrijpen als een kind aan tafel op een van je opmerkingen reageert met: Game over!

Opvoeden helpt!

In feite is de boodschap simpel: Opvoeden. Als je het virtuele milieu links laat liggen, wat veel ouders in meer en mindere mate doen uit onwetendheid of machteloosheid, heb je niet in de gaten hoe belangrijk het opvoeden in het virtuele milieu is. In feite is het een vorm van verwaarlozing: Virtuele verwaarlozing, virtual neglect. Ouders zijn vaak bang dat het geen zin heeft omdat het kind dan elders toch doet, of dat ze te laat zijn. Opvoeden helpt! Te laat ben je nooit!

SWP | ISBN 978 90 8850 102 9 | 80 pag. | paperback |

4 beschrijving ontwerp

Kenmerken van het ontwerp van de module zijn volgens ons te koppelen aan hun interesses en de zwakke geestelijke gesteldheid van de kinderen. Ze vinden allemaal sociale media heel leuk, maar overzien niet het geheel. Ze kunnen niet goed inschatten wanneer er iets bijvoorbeeld sarcastisch gezegd wordt. Het was onze taak vinden wij om kinderen weerbaar te maken en ze te wijzen op de gevaren van sociale media. Wij hebben ons ontwerp daarom ook heel rustig en duidelijk samengesteld. Dit hebben wij bewust gedaan zodat de kinderen het begrijpen. We hebben veel plaatjes gebruikt, zodat het concreet en betekenisvol was, passend ook in de beeldcultuur van jongeren. Wij hebben wij er voor gekozen om de sheets zo echt mogelijk na te bootsen, zodat de kinderen zich erin konden verplaatsen. Ook het oefenen met 'blokkeren' en 'verwijderen' van uitnodigingen op MSN ging super leuk. Wij hebben op het digibord (zie foto's) ook een echt gesprek nagedaan. Marlou zat op een PC achter in de klas met mij te praten. Ik (Koen) zat op de leerkrachten PC met het gesprek en uitnodiging op het digibord. Wij hebben toen laten zien hoe iemand je uitnodigt, maar ook hoe je die moet verwijderen bij twijfel over de persoon of dat het spam is. Wij hebben dit stap voor stap gedaan zodat het wederom duidelijk en helder bleef.

Wij hebben door middel van een interactie les naar aanleiding van het MSN gesprek het onderwerp privé gegevens op internet besproken. Wij hebben net als of gedaan dat Marlou een persoon was die via het MSN gesprek wilde weten waar ik woonde. Dit om zogenaamd een kaartje te kunnen sturen. Wat wij uitlegden aan de kinderen was, dat dit best een 'dief' kon zijn die wilde weten wanneer jij van huis bent zodat ze in kunnen breken. Dus het doel was door een heel begrijpelijk voorbeeld aan te tonen dat je niet zomaar je privé gegevens aan iemand afgeeft.

HOE GEDRAAG JE JEZELF OP SOCIALE MEDIA:

TWITTER
FACEBOOK
WHATS APP
HYVES
SMS

@Koenolderink zegt: Yes ik ga lekker niet naar school. Ik neem een dagje vrij en ga voetballen!!

Hey, @Koenolderink Als je gaat voetballen terwijl je naar school moet, zet dat dan niet op #Twitter.
(Want ik ben namelijk zijn Meester)

Bericht verzonden aan: 0611234332
Heeey, jij had lekker een eigen goal
gemaakt op de voetbal hoorde ik. Dat is
echt heel dom!!

- Ik ben vandaag lekker de hele dag alleen thuis! Pap en mam zijn lekker weg! FEEST VIEREN
- Bekijk [hier](#) mijn foto's van de vakantie!! Iedereen kan ze zien!

Klik je hier wel of niet
op?

Gefeliciteerd!
U bent geselecteerd!

Apple iPhone 4S

abonneer nu op anoniem sms en liefdes wallpapers

Er is een geheim bericht voor je!

Vul je MSN® gegevens in om verder te gaan.

Msn Email:

Msn Wachtwoord:

☐ Hierbij verklaar ik 18 jaar of ouder te zijn en ga akkoord met de [voorwaarden](#) en [privacy beleid](#).

Ga door

Stuur zelf ook berichten

Er is een anoniem bericht bekijk hem snel !

Er licht een anoniem bericht voor jou klaar bekijk hem snel op anoniemberichtvoorjou.nl

[Algemene voorwaarden](#) | [Privacy beleid](#) | [Voorbeeld E-mail](#)

De anonieme berichten zijn uitsluitend fictief en kunnen daardoor niet opgehaald of gelezen worden.
De aanbesteders achter anoniemberichtvoorjou.nl handelen volgens de regels en het beleid dat [OIPDA](#) handeeld.

SOCIALE MEDIA

Hoe moet ik me gedragen op het internet!

Wat is sociale media?

Sociale media zorgt ervoor dat jij berichtjes op internet kunt plaatsen. Zo kun je met andere kinderen praten, foto's plaatsen of informatie over andere kinderen opzoeken.

Voorbeelden van sociale media zijn:
Facebook, Twitter, Hyves,
WhatsApp, SMS.

Op facebook kun je van alles over jezelf schrijven. Je kunt hier foto's plaatsen, vertellen wat je aan het doen bent en reageren op berichten van anderen.

Op twitter kun je vertellen wat je aan het doen bent.

Hyves is hetzelfde als facebook. Hyves is alleen voor Nederlanders. Facebook gebruikt ook mensen uit het buitenland.

Een sms kun je via je mobiel versturen. Het is een berichtje naar iemand anders sturen.

WhatsApp is een sms versturen, maar dan via internet op je mobiel.

@Koenolderink zegt: Yes ik ga lekker niet naar school. Ik neem een dagje vrij en ga voetballen!!

Hey, @Koenolderink Als je gaat voetballen terwijl je naar school moet, zet dat dan niet op #Twitter.
(Want ik ben namelijk zijn Meester)

- Ik ben vandaag lekker de hele dag alleen thuis! Pap en mam zijn lekker weg! FEEST VIEREN
- Bekijk [hier](#) mijn foto's van de vakantie!! Iedereen kan ze zien!

Bericht verzonden aan: 0611234332
Heeey, jij had lekker een eigen goal gemaakt op de voetbal hoorde ik. Dat is echt heel dom!!

Hoe gebruiken wij sociale media. (Hyves, Facebook, Twitter, Whats App, SMS)

Wat mag wel?!

Je zet leuke berichtjes online die iedereen mag zien.

Wees jezelf. Wees eerlijk!

Vraag toestemming aan de juf of meester als je iets over een ander wilt zeggen.

Maak duidelijk dat het om je eigen mening gaat.

Zoek leuke dingen op over anderen.

Denk na voordat je iets online plaatst.

Wees beleefd. Geef foutjes toe, en bied zo nodig je excuses aan.

Toon respect voor andere culturen en geloven van mensen.

Je kunt een boete krijgen! Download niet zomaar illegaal muziek of programma's

Volg reacties op je eigen berichtjes

Wat mag niet?!

Plaats geen berichten waar je later spijt van krijgt.

Plaats geen berichten waar je iemand aan het uitschelden of aan het pesten bent.

Plaats geen berichten, die je zelf ook niet leuk zou vinden om te krijgen.

Vertel geen leugens. Dus niet liegen.

Zoek geen ruzie.

Zet geen gekke foto's op internet van jezelf of anderen.

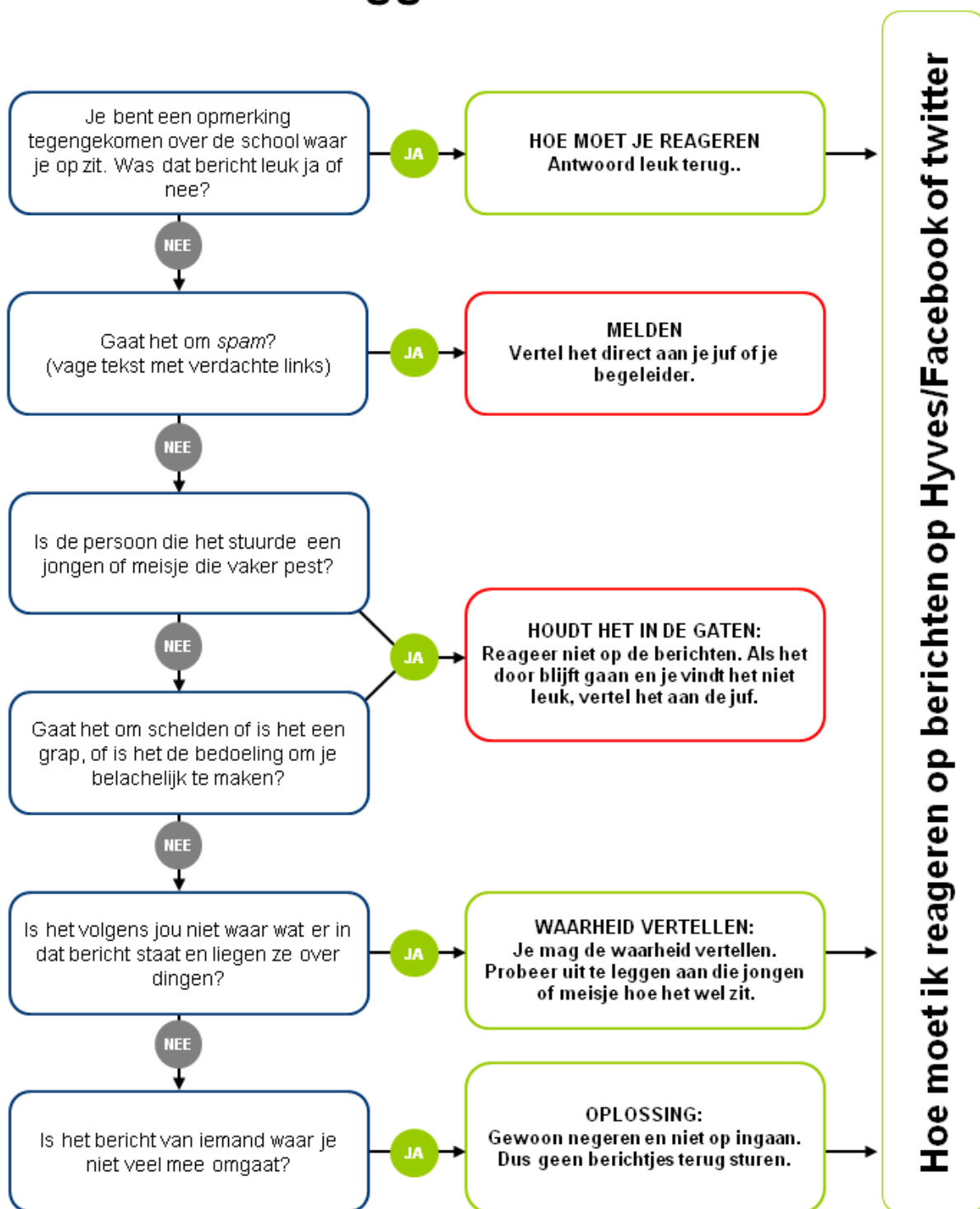
Vertel geen wachtwoorden of inlognamen aan anderen.

Plaats geen rotopmerking als iemand er anders uitziet dan jij.

Reageren op dingen die mensen over jou zeggen moet zo:

Gemaakt door Marlou S. en Koen O.

5 Presentatie ontwerp

De leerkracht gaf deze beoordeling op papier.

Goed onderwerp om telkens weer ter sprake te brengen.
Leerlingen deden goed mee en vonden, met name de tweede les, erg leuk.
Prima
Eun, 27-4-2012

Verder vertelde ze ons dat de twee lessen erg goed gemaakt en gegeven waren. Ze vond dat we goede lessen hadden gemaakt die aansloten bij de belelevingswereld van de leerlingen. We gaven voorbeelden aan de hand van wat leerlingen hadden meegemaakt. De 2^e les vond ze ook erg leuk! Het msn-gesprek. Dit was echt een praktijkles laat maar zeggen. Ze vond dat de leerlingen nu eindelijk een keer een les hebben gehad waarvan ze verwachtte dat dit meer zou blijven hangen bij ze dan de vorige lessen die ze gehad hebben.

6 literatuur

Virtuele ontwikkeling van de jeugd – M.Delfos. 2008

SWP | ISBN 978 90 6665 990 2 | 64 pag. | 2e druk | paperback |

Let's Game. Over games en gaming. Voor ouders en hun gamers – M.Delfos.

SWP | ISBN 978 90 8850 102 9 | 80 pag. | paperback |

Luister je wel naar mij? Gespreksvoering met kinderen van vier tot twaalf jaar– M.Delfos. 2011, 16^e druk

Ik heb ook wat te vertellen! Communicatie met pubers en adolescenten– M.Delfos. 2011, 7^e druk

Koen Oolderink : koen_oolderink@hotmail.com

Marlou Schulte: marlouschulte@hotmail.com